

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Судова риторика

КАФЕДРА

Державно-правових дисциплін

РОЗРОБНИК

Василевич Віолетта Юріївна

викладач

Violetta.vasilevich@ukr.net

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5

кредити ЄКТС
(150 годин)

42

годин контактна робота з викладачем
(14 годин лекцій;
28 годин семінарських занять)

108

години - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

бакалавр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

-вибіркова для всіх здобувачів вищої освіти

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

немає

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування умінь та навичок ораторського мистецтва, розвивання майстерності створювати та виголошувати промови, оволодіння риторичною термінологією.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Історія світової та вітчизняної риторики. Теорія риторики

Тема 1. Вступ до курсу. Історія ораторського мистецтва в епоху Античності, Середньовіччя, Відродження та Нового часу.

Тема 2. Українська риторика

Тема 3. Теоретична риторика. Інвенція. Диспозиція. Елокуція. Меморія та акція

Модуль 2. Судове красномовство

Тема 4. Судова промова

Тема 5. Промова державного обвинувача

Тема 6. Промова захисника

Модуль 3. Культура судової промови та етика судового ратора

Тема 7. Етика мовленнєвої поведінки та мовний етикет

Тема 8. Сміслова структура та ключові моменти виступу

Тема 9. Логічна культура судової промови та психологія публічного виступу

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- система знань про красномовство та його жанри, зміст риторики як науки і навчальної дисципліни; усвідомлення системи понять риторичної термінології;
- вміння аналізувати та оцінювати усні виступи (знати критерії оцінки усної промови);
- вміння складати план виступу, тези виступу тощо;
- навички публічних виступів, мисленнєві уміння (креативні, логічні якості мислення)

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та проблемні лекції;
- семінарські заняття;

- колективного групового навчання, технологій ситуативного моделювання, технологій опрацювання дискусійних питань в т.ч. індивідуального

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

- Виконання завдань на практичних заняттях – ~ 20 балів.
- Виконання поточних контрольних робіт – ~ 20 балів
- Складання кожного письмового модульного контролю – всього 40 балів;
- Виконання завдань ділової гри – ~ 20 балів

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЄКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

**Основна
література:**

1. Молдован В. В. Судова риторика: теорія і практика [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Молдован. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 491 с.
2. Мацько, Л. І. Риторика [Текст] : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. — К.: Вища шк., 2003. — 311 с.
3. Ораторське мистецтво [Текст] : підручник / М.П.Требін, Г.П.Клімова, Н.П.Осипова та ін.; за ред. М.П.Требіна і Г.П.Клімової. — Х.: Право, 2013. — 208 с.
4. Абрамович, С. Д. Риторика загальна та судова [Текст] : навч. посіб. / С. Д. Абрамович, В. В. Молдован, М. Ю. Чикарькова. — К. : Юрінком Інтер, 2002. — 416 с.

**Англомовні
видання:**

1. Chaim Perelman. Argument Justice, Law, and Argument: Essays on Moral and Legal Reasoning. — Kluback W. Trans. et al. Boston: Reidel. — 1980. — 181 p
2. Viehweg, Theodor. Topics and Law: A Contribution to Basic Research in Law. Frankfurt am Main Berlin-Bern-New York-ParisWien: Peter Lang. — 1993. — 215 p.

Інтернет джерела

1. Сагач Г. Риторика // http://chtyvo.org.ua/authors/Sahach_Halyna/Rytoryka/
2. О риторике Феофана Прокоповича // <http://www.portal-slovo.ru/philology/43524.php>
3. Francis J. Mootz III. Perelman's Theory of Argumentation and Natural Law // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://scholars.law.unlv.edu/facpub/86>